

Преди 50 години, когато била освободена. Източна Румелия имала 33,570 квадратни километра съ около 800,000 души население.

Много чужденци питали, какви сж тѣзи 800,000 души? Българи ли сж, турци ли сж или гърци?

Въ Европа неприятелитѣ на българитѣ разпрѣснали думи и писма, че въ Източна Румелия живѣятъ повече турци и гърци, а съвсемъ малко българи. Затова управлението, законитѣ, езикътъ, знамето и паритѣ трѣбвало да бждатъ турско-грѣцки, а не български.

Тѣзи лъжливи думи и невѣрни мисли стрѣснали българското население и то силно зело да се безпокои. И наистина, какво щѣше да стане, ако чуждитѣ комисари, дошли въ Пловдивъ да пишатъ закона, бѣха казали, че страната не е българска? Тогава, защо българитѣ правиха възстания презъ 1875 и 1876 г.? защо се биха? защо страдаха? защо турцитѣ презъ освободителната война въ 1877 г. изгориха Стара Загора, Сопотъ, Калюферъ и толкова села? Може ли да се изкривява истината, че въ Тракия живѣе български народъ? То се знае, има и турци и гърци, но тѣ колко сж? Нека се преброи цѣлото население, викали българитѣ, и тогава ще се види, колко сж българитѣ, колко турцитѣ и колко гърцитѣ? За жалость, време за преброяване нѣмало, а турцитѣ, особено хитритѣ гърци, сполучили да убедятъ нѣкои европейци, че ужъ Източна Румелия била населена най-много съ турци и гърци, а българи имало малко. Комисаритѣ приели това за истина и въ главния законъ нареждали да бжде официалния езикъ въ сждилищата турски, а български и грѣцки да приказва който иска.